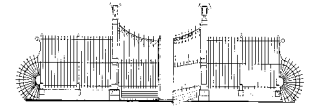

Jaargang 19 nr. 37 voorjaar 2018

Stichting Oude Begraafplaats

Openingstijden Oude begraafplaats

Adres: Prins Hendrikstraat 3, 2802 JA Gouda

Website: www.oudebegraafplaatsgouda.nl

maandag t/m zaterdag: 10.00 - 16.00 uur

zondag: 12.00 - 16.00 uur

Het bestuur van de Stichting Oude begraafplaats Gouda

Peter Overkamp (voorzitter)

Nelleke van Dijk (secretaris)

William Bik (penningmeester)

Koos Massar (informatie graven)

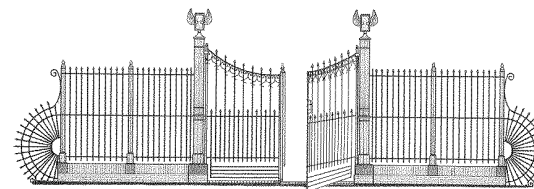
Bieneke van Wely (educatieve activiteiten)

Jonah de Jong

Assistentie:

Severt van der Stad (restaurantzaken)

Nico Koning (technische zaken)

Colofon

Adres: Prins Hendrikstraat 3, 2802 JA Gouda

Website: www.oudebegraafplaatsgouda.nl

Voor reacties op deze nieuwsbrief, maar ook voor verdere vragen, suggesties etc. kunt u contact opnemen met ons Secretariaat: E-mail: info@oudebegraafplaatsgouda.nl

Donaties van minimaal 15,- op:
Rekeningnummer NL78 INGB 0008 0339 02
t.n.v. Stichting Oude Begraafplaats te Gouda

Voor informatie over de graven kunt u zich richten tot
Koos Massar
Binnenkade 31
2806 AZ Gouda
Tel. 0182 515 034

Wij zoeken iemand die tweemaal per jaar de eindredactie en de opmaak van de nieuwsbrief wil verzorgen (Tekst wordt toegestuurd)

Eindredactie en opmaak deze nieuwsbrief: William Bik

WEBSITE

Sinds de oprichting van de stichting oude begraafplaats Gouda geven wij een nieuwsbrief uit. De eerste brief bestond uit 1 velletje met de wetenswaardigheden van toen. Bestuursmededelingen en wat er zoal gebeurde. In de loop der jaren zie je de nieuwsbrief groeien en inmiddels zijn er 37 uitgegeven. Wie heeft die oude brieven nog en wat stond er in. Om dit leesbaar te krijgen en te houden zijn alle nieuwsbrieven gedigitaliseerd en zijn ze op de website ingevoerd.

Hoe werkt dit:

<http://www.oudebegraafplaatsgouda.nl>

Het tweede hoofdje is ‘ACTIVITEITEN’

Klik deze aan. Dan verschijnen drie kopjes:
Agenda, Publicaties en Vrijwilligers gezocht

Klik Publicaties

De nieuwsbrieven komen te voorschijn, per vier jaar gegroepeerd. Door een nummer aan te klikken komt de nieuwsbrief in PDF-format. Ook de in de nieuwsbrieven genoemde personen zijn gerubriceerd op alfabetische volgorde.

Door een persoon aan te klikken verschijnt de nieuwsbrief, waarin deze behandeld is.

Wanneer u nog commentaar of aanbevelingen hebt voor de website, dan horen we dat graag van u

VAN DE VOORZITTER

Ze vroeg of wij prijs stelde op de beperkte achtergrondinformatie die zij had. Daar kon ik alleen bevestigend op reageren. Alle informatie is zeer welkom voor ons archief.

Bij het uitwisselen van informatie kreeg ik diverse scans van foto's en twee brieven, geschreven door Mia.

Een van haar brieven, uit 1940, geeft een indruk hoe de Duitse bezetters voor overlast zorgde.

Een klein stukje: “ En dat vliegt maar uit en in die Kaasmaatschappij achter ons. Wat zij daar uitvoeren kom je niet achter. Ook is er een wagenmakerij aan verbonden. Zaterdag worden al die reuze wagens hier achter in order gebracht. Dan geniet je de hele middag van dat geronk van motoren, om gek van te worden. Wij zitten er midden in en zouden wij onze goeie oude tijd nog eens weer krijgen?”

In mei 1940 betrok de Ortkommandant het pand Kattensingel 66 (kaashandelsmaatschappij Gouda) als zijn bureau. Al op 7 juni is die verplaatst naar Westhaven 3.

Maria Louise Fennet heeft het grootste deel van haar leven bij de familie de Wolf-Montijn gewerkt en gewoond. Ik denk dat zij daar een goed leven heeft gehad!

Maria Louise Fennet is op 16 december 1940 overleden, zij was 75 jaar oud.

Zij is begraven in een koopgraf : A.ee.16.

De familie de Wolf-Montijn heeft voor haar graf en de grafsteen gezorgd.

Bron: SAHM, Margo de Wolf en Gouda in de Tweede Wereldoorlog door M.J. van Dam

We namen afscheid van de heer en mevrouw De Geus, die vele jaren de Nieuwsbrief hebben verzorgd.

Ook namen we afscheid van ons oudste bestuurslid, en medeoprichter van de stichting OBG, mw. Inez Meter.

MALVA MARIA REYES

Het graf van Malva Marina blijft in de belangstelling staan.

Wij kregen een aanvraag van de Spaanse televisie om opnames te mogen maken voor een speciaal issue.

Nadat ze een dag later kwamen dan afgesproken zijn deze opnames gemaakt. Ze beloofden een DVD van de uitzending op te sturen.

WAAR GEBEURD

Ik werd op een zondag om kwart over vier opgebeld door de meldkamer van de politie. ‘Bent U bestuurslid van de oude begraafplaats in Gouda?’

Ja, hoezo.? ‘Er zitten twee mensen opgesloten op de begraafplaats’

‘Dat is nou vervelend. Heeft u gevraagd of ze willen blijven?’

Hard gelach aan de andere zijde. ‘Nee, maar heeft u een sleutel?’

Koos was weer (en nu letterlijk) de reddende engel en heeft hen verlost.

AGENDA

- **4 mei dodenherdenking.** Bij de graven van de oorlogsslachtoffers zullen bloemen geplaatst worden door vrijwilligers. Van hier start een stille toch naar het monument op de markt in Gouda
- **Week van de Begraafplaats 2018**
26 mei t/m 3 juni 2018
- **Zaterdag 26 mei worden er twee verhalen gehouden. De eerste bij de grafsteen van**
Daarna een excursie over het veld. Het tweede verhaal zal verteld worden door Dick van Vreumingen bij de grafsteen van zijn vader
- **dinsdag 4 juli 19.30** Startpunt bij de hoofdingang aan de Prins Hendrikstraat. Excursie natuur en cultuur
- **zaterdag 8 september 2017**, van 10.00 tot 16.00 uur, Open Monumentendag.

‘Heden ging tot mijne grote droefheid plotseling van mij heen, mijne lieve, trouwe Huisgenote gedurende 59 jaren’. Toen Mia vijftig jaar in dienst was bij het gezin, kreeg zij op 30 augustus (Koninginnedag) de eremedaille verbonden aan de orde van Oranje-Nassau in zilver (bij bevordering). Mevrouw de Wolf zal dat wel in gang gebracht hebben.

Ongeveer half januari kwam ik in de Goudsche Courant, voor de tweede keer, de advertentie tegen dat Maria Louise Fennet 50 jaar in dienst was bij de fam. de Wolf-Montijn. De eerste keer had ik daar niets mee gedaan.

Een week of drie later kreeg ik van een achterkleindochter van de fam. de Wolf-Montijn, Margo de Wolf, een E-mail. Daarin vertelde ze dat tijdens het uitpluizen van de papieren nalatenschap van haar ouders zij diverse foto's had gevonden van Mia.

Samen achter in de tuin aan de Van Beverninghlaan 16. Links zit Mia Fennet met de pas aan haar uitgereikte ere-medaille in zilver en rechts zit mevrouw M.J.M. de Wolf-Montijn. 1932

Via onze website had ze het graf van haar gevonden. Ook had ze al een bezoek gebracht aan haar graf.

Vijftig jaar trouwe dienst Maria Louise Fennet

Toen Maria Louise Fennet als zestienjarige bij het gezin de Wolf-Montijn als kindermisje begon, kon ze niet voorzien dat ze er na vijftig jaar nog zou werken.

Mia, zoals Maria Louise werd genoemd, werd geboren als achtste kind in het gezin van Nicolaas en Petronella Maria Philip. Drie van de in totaal tien kinderen zijn op jonge leeftijd overleden. Vader was barbier en kleermaker. Moeder was bij hun huwelijk mutsenwasster.

Mia is in 1882 als kindermisje in dienst getreden bij de familie de Wolf-Montijn, toen deze op de Blekersingel woonde. Later is zij hun huishoudster geworden en weer later gezelschapsdame.

Antonius Lodewijk de Wolf en Maria Johanna Margaretha Montijn hadden drie jongens: Pieter Marie, Willem Peter Johan en Johan Anton.

Vader Anton was een beroeps militair. Daardoor moest het gezin, met Mia, diverse keren in Nederland verhuizen. Vanuit Gouda naar Haarlem, vervolgens Breda, Utrecht, Deventer, Leeuwarden en als laatst Prinsenhage (Breda) waar hij als generaal majoor b.d. in 1918 stierf.

In 1921 keerde mevrouw de Wolf en Mia terug naar Gouda. Zij gingen wonen aan de Van Beverninghlaan 16. Zij kreeg in 1917 een legpenning voor trouwe dienst.,

HET DEPARTEMENT BREDA AAN MARIA LOUISE FENNET: WEGENS 35 JAREN TROUWE DIENST ALS DIENSTBODE BIJ DE FAMILIE A.L.DE WOLF-MONTIJN 6 FEBRUARI 1882-1917

De twee dames hadden een goede band opgebouwd over de jaren. Dat valt ook af te leiden uit de rouwadvertentie van Mia waarin staat :

Gezocht: Ophogers Van Goudse grafstenen

Artikel in het Algemeen dagblad van dinsdag 13 februari 2018

Het ophogen van grafstenen is misschien niet het meest voor de hand liggende vrijwilligerswerk, maar volgens de 20-jarige Gouwenaar Jonah de Jong is het wel hard nodig op de oude begraafplaats aan de Prins Hendrikstraat in Gouda.

Ook gaan we met elkaar onkruid verwijderen.

Onze secretaris Jonah de Jong heeft zich erg ingezet om vrijwilligers van NL.doet in te zetten op onze begraafplaats.

En ja hoor, zaterdagochtend kwamen zeven vrijwilligers, stoere vrouwen en mannen de handen uit de mouwen steken.

Ons werkpaard Koos had voor het benodigde gereedschap en handschoenen gezorgd, (gesubsidieerd door de stichting NL.doet)

Gras en fluitenkruid schiet, nu het weer wat warmer wordt pijlsnel uit de grond. Zo in april en begin mei ziet de begraafplaats, met nog laag liggende begroeiing er schitterend uit. Zonder onkruid te wieden zie je daarna de stenen verdwijnen.

De mannenploeg zette zich in om weggezakte zerken omhoog te halen, zand er onder en netjes afwerken.

De portaalkraan deed goede diensten onder het motto, wat mechanisch kan hoef je niet met de hand te doen.

Een kruiwagen met zand rijden over een afstand van 500 meter is ook een zeer sportieve, maar zware prestatie.

Na afloop kijk je dan tevreden terug wat je als team hebt gepresteerd

*Nog tot slot hoop ik van harte;
“t is een zeer bescheiden wensch
(Maar ‘t geloof te kunnen spreken
Namens ieder denkend mensch)
“Dat je gauw een pijp mag maken
Van een ed’le vorm en lijn,
Dat het lang verbreide
Pijp des vredes mogen zijn”.*

Nadat er koffie en gebak was rond gediend, konden allen de felicitaties over brengen aan de jubilaris.

Toen is er op jolige wijze “lang zal hij leven” gezongen en kwam het feest aan z’n einde.

Hoe lang Cornelis bij Goedewaagen heeft doorgewerkt kon ik niet achterhalen.

Zijn vrouw Hendrica Brem is overleden op 16 februari 1946. Zij ligt begraven op D.r.25b. Cornelis is op 17 december 1948 overleden en ligt begraven op D.w.15.

Wie hem in actie wil zien, kan hier een promotiefilm uit 1926 bekijken, hij zit rechts:

<http://in.beeldengeluid.nl/collectie/details/expressie/431789/false/true>

Koos Massar

Bron: Goudsche Courant

Ook werd hij verrast met een in Delfts blauw uitgevoerde gedenkbord waarop zijn portret met naam en data van zijn werkzame tijd bij de fabriek.

Namens alle personeel kreeg Cornelis een fraai theeservies aangeboden en van zijn naaste medewerkers ook nog een fraaie gemakkelijke stoel, waarin hij gelijk plaats nam.

Een oud-medewerker, de heer A. Korevaar had een gedicht voor de jubilaris geschreven:

Beste Jubilaris

*Bij dit zeldzaam jubileum
Bied ik u hier zeer spontaan,
Als een oud-Goedewaager
U mijn beste wenschen aan.
Broer nog vele , vele jaren aan
In gezondheid en paraat,
Dat een leger "Gouwenaartjes"
Nog door jou de stad verlaat!*

*Vijftig jaren pijpenmaker!
Vijftig jaren welk een tijd;
Alle dagen pijpen, pijpen,
"t is voorwaar geen kleinigheid.
Hoeveel pijpen kregen vormen
Door jou nijver ambachtshand?
Hoeveel pijpen zijn getogen
Naar schier elk bewoonbaar land?*

*Hoeveel diep tevreden menschen
Kwamen voort uit dit getal?
Hoeveel zullen er getroost zijn
In dit aardsche tranendal?
Hoeveel 't is niet op te noemen;
Overdreven zal 't niet zijn,
Als ik zeg 't zal een getal zijn
Met een langen nullenlijn!*

Vijftig jaar pijpmaker.

ZELDZAAM JUBILEUM VAN DEN
HEER C. P. BROER.

Op 27 November a.s. hoopt de heer C. P. Broer, wonende Vossiusstraat 21 den dag te herdenken, waarop hij voor vijftig jaar als pijpmaker in dienst trad bij de N.V. Goedenwaagen's Hollandsche Pijpen- en Aardewerffabrieken, alhier.

Wanneer een zerk, die volledig begroeid is met gras, schoongemaakt wordt, dan komt er zo nu en dan een dropje in het midden terug. Vroeger hebben bloemen daarin gestaan. Tussen het gras worden nog wel restanten van de kettingen gevonden. Het is dankbaar werk om dit te doen, maar dan voor vrijwilligers. Bent u die vrijwilliger die een graf onder zijn/haar hoede wil nemen? Toch worden niet alle graven opgeknapt. Het blijft een stokoude begraafplaats waar niet alles tot in de puntjes verzorgd meer is.

Onze secretaris in een andere functie

Vijftig jaar pijpmaker

Op 27 november 1941 was het zo ver, toen vierde Cornelis Pieter Broer, het feit dat hij 50 jaar als pijpmaker werkte bij de N.V. Goedewaagen's Hollandsche Pijpen- en Aardewerfabriek.

Cornelis Pieter Broer werd op 16 augustus 1874 op de Raam geboren als zoon van Johannes Jacobus en Aletta van den Berg, beide pijpmakers.

Op 6 januari 1904 is Cornelis met Hendrica Brem in het huwelijk getreden.

Uit dit huwelijk zijn vijf kinderen geboren. De eerstgeborene was een twee-eiige-tweeling, een jongen en een meisje. Het meisje is na vier weken overleden. Hierna zijn nog een jongen en twee meisjes geboren. Vanaf 1928 tot aan zijn dood heeft hij in de Vossiusstraat gewoond.

De eerste vijf jaar van zijn werkzame leven is hij schoenmaker geweest. Op zijn zeventiende is hij als pijpmaker bij Goedewaagen begonnen. Daar heeft hij het vak goed geleerd.

De eerste jaren heeft hij aan de Raam gewerkt en na de verplaatsing van de fabriek in 1909 op het Jaagpad. Ondanks dat Cornelis altijd binnen was en zittend zijn werk moest doen, ging hij iedere dag met plezier naar zijn werk.

In een artikel van de Goudsche courant werd de vraag aan hem gesteld van hoeveel pijpen hij in die vijftig jaar had gemaakt.

De jubilaris haalde lachend zijn schouders op. Soms maakte ik wel dertig gros in de week, zegt hij, maar het loopt bij de verschillende soorten sterk uiteen.

Een gros in kasterstermen wil zeggen 180 stuks, want voor de pijp uit de oven komt zijn er wel een stuk of wat gebroken of vervormd. De ervaring heeft geleerd, dat men door er 160 te kasten, er precies aan de juiste gros van 144 komt.

Het gemiddelde kan op duizend gros per jaar gesteld worden, dat houdt in dat Cornelis Broer in deze vijftig jaren acht miljoen pijpen heeft gemaakt, met de hand!

Op de feestelijke dag is hij samen met zijn vrouw en kinderen opgehaald en naar de fabriek gebracht. In de tremstersaal, die met bloemen, planten en slingers was omgetoverd tot feestzaal, werd de jubilaris en familie ontvangen door de heren Goedewaagen en personeel.

De heer A. Goedewaagen sprak de jubilaris hartelijke toe en bedankte hem voor zijn vijftig jaren van toegewijde arbeid. Deze dank ging vergezeld met een geschenk in couvert en bovendien de heugelijke mededeling dat de Maatschappij voor Nijverheid hem de oorkonde met gouden medaille voor 50-jarige dienst verleend.